

ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΈΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

Περιεχόμενο

ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΤΗΣ ΕΕ - ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ, ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ, ΑΞΟΝΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΟΙ... 1	
ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΩΝ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ	6
Αλληλεξάρτηση μεταξύ του Πυλώνα 1 και του Πυλώνα 2	6
Σχέση του Πυλώνα 2 Άξονας 1: Άξονας 2: Άξονας 3 στο πλαίσιο των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης	7
Η ΚΟΙΝΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ (ΚΑΠ) ΤΗΣ ΕΕ ΚΑΙ ΤΑ ΒΙΟΛΟΓΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	8
Η ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΓΙΑ ΜΙΑ ΠΙΟ ΠΡΑΣΙΝΗ ΚΑΙ ΠΙΟ ΔΙΚΑΙΗ ΚΟΙΝΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ (ΚΑΠ)	9
Απλοποίηση των άμεσων ενισχύσεων στους αγρότες	9
Η βιολογική γεωργία ευνοεί τον εξωραϊσμό	10
Η τρέχουσα αειφορία στην ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών	11
Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΕΕ ΓΙΑ ΤΑ ΒΙΟΛΟΓΙΚΑ ΤΡΟΦΙΜΑ ΚΑΙ ΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ	11
Μέτρα για τα Περιφερειακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΠΠΑ), σε συνδυασμό με την υποστήριξη για τη βιολογική γεωργία.....	11
Ταμεία Συνοχής και Διαρθρωτικά Ταμεία: ένα κοινό πλαίσιο	13
Έξοδα για την ΚΑΠ 2014-2020	14
Η ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΤΗΣ ΕΕ ΚΑΙ Η ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ.....	15
Η οργανική νομοθεσία αντιστοιχεί στο στόχο	16
ΈΝΑ ΝΕΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΤΗΣ ΕΕ ΓΙΑ ΤΑ ΟΡΓΑΝΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	17
ΣΕΝΑΡΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΕΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΛΛΗΛΕΝΔΕΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	20
ΔΙΑΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΕΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΥΡΥΤΕΡΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΕΕ	22
Η προσαρμογή των μικρών και των τοπικών γεωργικών εκμεταλλεύσεων	22
Τρόφιμα και γεωργία χωρίς ΓΤΟ	22
Προσφορά στην αγορά νομοθεσίας για τους σπόρους και τα σπορόφυτα	23
Η ενθάρρυνση των νέων να ξεκινήσουν τη βιολογική γεωργία	23
Οι χρήστες είναι σε θέση να κάνουν συνειδητές διατροφικές επιλογές.....	24
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ	24

ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΤΗΣ ΕΕ - ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ, ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ, ΑΞΟΝΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΟΙ

Το σχέδιο δράσης της ΕΕ τα βιολογικά τρόφιμα και τη βιολογική γεωργία (Ευρωπαϊκή Επιτροπή το 2004, COM (2004) 415 τελικό) εισάγει τα βασικά εργαλεία για την ευρωπαϊκή

ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΈΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

ανάπτυξη του τομέα της βιολογικής γεωργίας. Η δραστηριότητα 6 συνδέει το Σχέδιο Δράσης με τα εργαλεία της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής (ΚΓΠ) και προσφέρει πλήρη αξιοποίηση των προγραμμάτων για την ανάπτυξη των γεωργικών περιοχών με σκοπό την στήριξη της βιολογικής γεωργίας στα κράτη μέλη.

Η υλοποίηση της δραστηριότητας 6 του Σχεδίου Δράσης για τα βιολογικά προϊόντα απαιτεί μια αναφορά στα προγράμματα ανάπτυξης των γεωργικών περιοχών σε όλα τα κράτη μέλη. Η αναφορά αυτή πρέπει να οργανωθεί σε επίπεδο βασικών συζητήσεων σχετικά με το πρόγραμμα, μετά τον καθορισμό των στόχων για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων στον τομέα των βιολογικών προϊόντων στα κράτη μέλη (περιφέρειες) και, τέλος, σω της εύρεσης ενός τρόπου για την επίτευξη αυτών των στόχων μέσω συγκεκριμένων μέτρων και σημαντικού προϋπολογισμού για τον τομέα .

Αυτός ο προϋπολογισμός είναι περιορισμένος, δεδομένου ότι οι επικρατούσες πληρωμές στα πλαίσια του πρώτου πυλώνα της ΚΓΠ υποστηρίζουν ότι τα δύο τρίτα του συνολικού προϋπολογισμού της ΕΕ για τη γεωργία αποτελεί τη χρηματοδότηση και επιπλέον περιλαμβάνει και εθνική συγχρηματοδότηση. Με αυτόν τον τρόπο, τα προγράμματα για την ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών αφιερωμένα στη βιολογική γεωργία θα πρέπει να υποστηρίζονται από μέτρα που ενθαρρύνουν την αξιοποίηση των πόρων για τον τομέα. Αυτό θα συμβεί αν το πρόγραμμα παρέχει μια σειρά από μέτρα που έχουν ληφθεί για τη στήριξη της βιολογικής γεωργίας. Τα κύρια μέρη του προγράμματος στοχεύουν στην περαιτέρω εφαρμογή της βιολογικής γεωργίας. Οι στόχοι αυτοί επιτυγχάνονται μέσω της διατήρησης των υφιστάμενων γεωργικών εκτάσεων, της αύξησης του αριθμού των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, της κλιμάκωσης της εμβέλειας των προϊόντων και της βελτίωσης της ποιότητας των προϊόντων μέσω της στήριξης σχεδίων για τη μεταποίηση και την εμπορία.

Κατά την υλοποίηση των δραστηριοτήτων 6 τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες μπορούν να χωριστούν σε τρεις κατηγορίες:

A) Ομάδα των κρατών μελών των οποίων τα προγράμματα δεν υπόκεινται σε έλεγχο και επεξηγηματική κατάσταση

- Δήλωση για την οργάνωση προγραμμάτων για την ανάπτυξη των γεωργικών περιοχών
- σύνδεση με τις δραστηριότητες της ΕΕ
- διάταξη, η οποία χρησιμεύει ως παράκαμψη για την υλοποίηση της δραστηριότητας 6.

B) Μια ομάδα κρατών μελών που δεσμεύουν το όραμά τους και προστατεύουν ορισμένα μέτρα για επαρκή τεκμηρίωση της Κοινότητας, και ως εκ τούτου - και το σχέδιο δράσης της ΕΕ για τα βιολογικά προϊόντα.

C) Μια ομάδα κρατών μελών που ορξίζουν τη βιολογική γεωργία ως προτεραιότητα για πρόγραμμα για την ανάπτυξη των γεωργικών περιοχών.

Μ εαυτόν τον τρόπο, θεωρώντας το Σχέδιο Δράσης για τη Βιολογική Γεωργία και την τοποθέτηση της βιολογικής γεωργίας ως προτεραιότητα, «τα κράτη μέλη των δύο τελευταίων τάξεων μπορούν να γίνουν δεκτά ως κράτη που εκπληρώνουν τη δραστηριότητα 6. Σε όλες τις περιπτώσεις, η ταξινόμηση αυτή δεν εγγυάται την ποιότητα του προγράμματος όσον αφορά την οργανική γεωργία.

ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΈΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

Τα μέτρα για την ανάπτυξη των γεωργικών περιοχών διανέμονται σε τρεις θεματικούς άξονες:

- Άξονας 1: Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τομέα της γεωργίας και της δασοκομίας. Εδώ προβλέπονται μέτρα για τον εκσυγχρονισμό των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, τη δημιουργία και τη χρήση συμβουλευτικών υπηρεσιών, τη συμμετοχή σε συστήματα για την ποιότητα τροφίμων, την αύξηση της αξίας των γεωργικών και δασοκομικών προϊόντων και άλλα.
- Άξονας 2: Βελτίωση του περιβάλλοντος και των αγροτικών περιοχών. Εδώ σχεδιάζονται γεωργο-περιβαλλοντικά προγράμματα, πληρωμές για φυσικές καταστροφές κ.λπ.
- Άξονας 3: Βελτίωση της ποιότητας ζωής στις αγροτικές περιοχές και ενθάρρυνση της διαφοροποίησης της αγροτικής οικονομίας. Ο άξονας αυτός περιλαμβάνει μέτρα για τη διαφοροποίηση των γεωργικών δραστηριοτήτων, τουριστικές δραστηριότητες, διατήρηση και αναβάθμιση της αγροτικής κληρονομιάς και άλλα.

Τα κράτη μέλη έχουν θεσπίσει μέτρα για τη βιολογική γεωργία, υιοθετώντας την αναφορά στις στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές - μόνο στον Άξονα 2 («Βελτίωση του περιβάλλοντος και των γεωργικών περιοχών») που αναφέρονται στο πρόγραμμα γεωργοπεριβαλλοντικών μέτρων. Η προώθηση του οικολογικού εδάφους προσφέρεται από σχεδόν όλα τα προγράμματα, αλλά κυρίως για συζήτηση. Πρόσθετα μέτρα για τη βιολογική γεωργία μπορούν να εντοπιστούν μόνο σε ορισμένα εθνικά και περιφερειακά προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης. Ωστόσο, τα περισσότερα από τα προγράμματα εξετάζουν τη βιολογική γεωργία ως μία από τις προτεραιότητες για ορισμένα μέτρα, ως εξής.

- Άξονας 1: Μέτρο 121 «Εκσυγχρονισμός των γεωργικών εκμεταλλεύσεων», μέτρο 123 «Αύξηση της αξίας των γεωργικών και δασοκομικών προϊόντων», μέτρο 132 «Στήριξη γεωργών που συμμετέχουν σε συστήματα για την ποιότητα τροφίμων» και μέτρο 133 «Στήριξη των ομάδων παραγωγών για δραστηριότητες ενημέρωσης και προώθησης για τα προϊόντα που καλύπτονται από την ποιότητα των τροφίμων».

Πλεονέκτημα για τα βιολογικά αγροκτήματα ή έργα είναι διαθέσιμο μόνο σε λίγα προγράμματα στην Ευρώπη.

Η ανάλυση που αντικατοπτρίζει τις διατάξεις στη δραστηριότητα 6 για τα τρέχοντα εθνικά και περιφερειακά προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης δείχνει ότι τα περισσότερα κράτη μέλη δεν συμμορφώνονται ή εφαρμόζονται μόνο εν μέρει τη δραστηριότητα 6. Στην πραγματικότητα, μόνο λίγα κράτη μέλη έχουν τη δυνατότητα να εφαρμόζουν τη βιολογική γεωργία και μπορούν να θεωρούνται ότι εκπληρώνουν τις δραστηριότητές τους επαρκώς.

Έτσι, τα κύρια χαρακτηριστικά για την κατάλληλη εκπλήρωση της Δραστηριότητας 6 του Ευρωπαϊκού Σχεδίου Δράσης για τα βιολογικά προϊόντα στα πλαίσια των εθνικών και περιφερειακών προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης αναφέρονται στον Πίνακα 1:

ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΈΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

Πίνακας 1. Κύρια χαρακτηριστικά για την επαρκή υλοποίηση της Δραστηριότητας 6 του Ευρωπαϊκού Σχεδίου Δράσης για τα βιολογικά προϊόντα

Δραστηριότητες	Συστάσεις για την υλοποίηση
Μεγαλύτερη μερίδα του προϋπολογισμού του δεύτερου πυλώνα της ΚΑΠ στα κράτη μέλη (ιδιαίτερα στην «παλαιά» κράτη μέλη)	Η επόμενη προγραμματική περίοδος
Αποτελεσματική χρήση του προϋπολογισμού για την ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών με στοχευμένη χρήση του βιολογικού τομέα, μέσω του καθορισμού φιλόδοξων στόχων και της παροχής επαρκών προϋπολογισμών για την επίτευξη των στόχων.	Η τρέχουσα προγραμματική περίοδος
Αποτελεσματική στήριξη σε αγροτο-περιβαλλοντικά προγράμματα (δεν υπάρχει κανένα πρόγραμμα χωρίς εσωτερικά συνδεδεμένο μέτρο μετατροπής και συντήρησης)	Η επόμενη προγραμματική περίοδος
Ορισμός του μέτρου βιολογικής γεωργίας ως μέτρο ανώτατου επιπέδου στο πρόγραμμα, με σημαντική διαφορά στο επίπεδο στήριξης για άλλα μέτρα.	Η τρέχουσα προγραμματική περίοδος
Χωρίς καμία διάκριση για τους βιοκαλλιεργητές στα αγρο-περιβαλλοντικά μέτρα, π.χ.. χαμηλότερο επίπεδο υποστήριξης για τη οργανική γη στο ίδιο μέτρο, μέγιστο επίπεδο ενίσχυσης ανά εκτάριο / αγρόκτημα, το οποίο είναι πολύ περιορισμένο, για να ενθαρρύνει τη μετάβαση στη βιολογική γεωργία.	Η τρέχουσα προγραμματική περίοδος
Ο καθορισμός μιας προτεραιότητας για τα βιολογικά έργα και τους αγρότες στα πλαίσια του Άξονα 1, του Άξονα 3 και του Άξονα 4 (ηγετικός) για τη στήριξη και την ανάπτυξη του τομέα των βιολογικών προϊόντων «από χωράφι έως το πιρούνι».	Η τρέχουσα προγραμματική περίοδος

Η ανάλυση των δεδομένων δείχνει την αξιολόγηση όλων των προγραμμάτων ανάπτυξης των αγροτικών περιοχών στα κράτη μέλη και σε περιφερειακό επίπεδο. Η ανάλυση αυτή πραγματοποιείται εν όψει των προϋπολογισμών για τον τομέα των βιολογικών προϊόντων και χρησιμεύει ως βάση για ένα νέο πρόγραμμα για τη βιολογική δράση. Επίσης περιγράφει την εκπλήρωση της μεταρρύθμισης της ΚΓΠ για την μελλοντική ανάπτυξη των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει δώσει συστάσεις προς τα κράτη μέλη για τη βέλτιστη χρήση όλων των διαθέσιμων εργαλείων για την υποστήριξη της βιολογικής γεωργίας στο πλαίσιο των

ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΈΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

προγραμμάτων τους για την ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών. Συμβουλεύει να χρησιμοποιείται η ανάπτυξη εθνικών ή περιφερειακών σχεδίων δράσης ως μια προσέγγιση για αυτή την εξέλιξη. Ο κύριος στόχος αυτών των σχεδίων δράσης πρέπει να είναι:

- Η εφαρμογή νέων συστημάτων ποιότητας για την προώθηση της ζήτησης,
- Η οργάνωση δραστηριοτήτων που διατηρούν τα μακροπρόθεσμα οφέλη για το περιβάλλον και την προστασία της φύσης,
- Η ενθάρρυνση των αγροτών που αναπτύσσουν οργανική γεωργία να μετατρέψουν τα αγροκτήματά τους σε οργανικά,
- Η εξασφάλιση ίσων ευκαιριών για τους βιολογικούς και μη βιολογικούς αγρότες να λάβουν επενδυτική ενίσχυση,
- Η ανάπτυξη πρωτοβουλιών ώστε οι παραγωγοί να διευκολύνουν τη διανομή και την εμπορία, μέ την ολοκλήρωση της αλυσίδας παραγωγής μέσω (συμβατικών) διακανονισμών μεταξύ των μεγάλων παικτών,
- Η υποστήριξη για την επέκταση των υπηρεσιών,
- Η κατάρτιση και η εκπαίδευση στον τομέα της βιολογικής γεωργίας για όλους τους εμπλεκόμενους στην παραγωγή, τη μεταποίηση και τη εμπορία
- Ο προσδιορισμός της βιολογικής γεωργίας ως η προτιμώμενη επιλογή διαχείρισης σε περιβαλλοντικά ευαίσθητες περιοχές.

Η ανάπτυξη του Σχεδίου Δράσης για τη Βιοποικιλότητα οδηγεί στη δημιουργία Ευρωπαϊκού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης, σε συνδυασμό με τις στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές της Κοινότητας για την ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών.

Για τα μέτρα στον Άξονα 2 -. Κεφάλαιο 3.2 των εν λόγω στρατηγικών κατευθυντήριων γραμμών έχει δημοσιευθεί σύσταση, η οποία τονίζει την «εδραίωση της συμβολής της βιολογικής γεωργίας» επειδή «η βιολογική γεωργία αποτελεί μια ολιστική προσέγγιση για την αειφόρο γεωργία. Οι στόχοι για την καλή μεταχείριση των ζώων μπορεί να ενισχυθούν περαιτέρω.»

Επιπλέον, κατά τη διάρκεια της ανάπτυξης των εθνικών στρατηγικών, τα κράτη μέλη συμβουλευτήκαν να εξετάσουν τις στρατηγικές σε επίπεδο της ΕΕ: «Κατά την ανάπτυξη των εθνικών τους στρατηγικών, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίσουν ότι οι συνέργειες μεταξύ των αξόνων και εντός των αξόνων μεγιστοποιούνται και αποφεύγουν τις πιθανές αντιφάσεις. Τα κράτη μπορούν να αναπτύξουν ολοκληρωμένες προσεγγίσεις. Θα πρέπει επίσης να εξετάσουν πώς μπορούν να ληφθούν υπόψη άλλες στρατηγικές σε επίπεδο της ΕΕ, όπως για παράδειγμα το Σχέδιο Δράσης για τα βιολογικά τρόφιμα και τη βιολογική γεωργία ...»

Παρά το γεγονός ότι η εφαρμογή των προαναφερόμενων μέσων υποστηρίζει τη βιολογική γεωργία και την υλοποίηση της Δράστηριότητας 6 του Σχεδίου Δράσης για τη βιολογική γεωργία, η ποιότητα αυτής της υποστήριξης ποικίλλει σημαντικά και χρειάζεται αξιολόγηση. Η αξιολόγηση και τα πιθανά εμπόδια για την περαιτέρω ανάπτυξη του τομέα προσδιορίζονται και εκπληρώνονται μέσω των μέτρων των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης. Στην πραγματικότητα, η αξιολόγηση είναι απαραίτητη προκειμένου να αναλυθεί κατά πόσο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ήταν επιτυχής με μία από τις σημαντικότερες δράσεις του Σχεδίου Δράσης της για τα βιολογικά προϊόντα.

ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΈΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

ΚΑΤΑΝΟΜΉ ΤΩΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΩΝ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ

Ο ρόλος του περιβάλλοντος και της βιολογικής γεωργίας για τις οικονομίες και τις κοινωνίες των κρατών μελών αξιολογείται με τη χρήση των ακόλουθων δεικτών:

- η κατανομή των προϋπολογισμών για τα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης (Πυλώνας 2) (απόλυτες αξίες)
- η κατανομή των προϋπολογισμών για τα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης (Πυλώνας 2) (σε σχέση με τον πρώτο πυλώνα)
- Σχέσεις των προϋπολογισμών του πυλώνα 2, άξονας 1, 2 και 3.

Αυτοί οι χρήσιμοι δείκτες εφαρμόστηκαν και αναλύθηκαν για την ΕΕ-27. Η εκτίμηση θεωρείται σημαντική επειδή ο προϋπολογισμός του Πυλώνα 2 της ΕΕ έχει μειωθεί σημαντικά για την οικονομική περίοδο 2007-2013, σε αντίθεση με τον προϋπολογισμό στο πλαίσιο του Πυλώνα 1, ο οποίος παρέμεινε άθικτος. Από την άλλη πλευρά, οι απαιτήσεις που πρέπει να εκπληρωθούν από τα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τα σοβαρά προβλήματα με την κλιματική αλλαγή και την εφαρμογή παγκόσμιων προγραμμάτων για την προστασία της φύσης (π.χ. Natura 2000). Ως εκ τούτου, οι πιο αυστηροί προϋπολογισμοί στον πυλώνα 2 απαιτούν μια προσεκτικά προγραμματισμένη και στοχευμένη χρήση προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων.

Άλλοι σημαντικοί δείκτες που θα πρέπει να ληφθούν υπόψη είναι ο προϋπολογισμός που κατανεμήθηκε για τα μέτρα για τη βιολογική γεωργία στα γεωργο-περιβαλλοντικά προγράμματα και το μερίδιο για τα βιολογικά έργα σε άλλα μέτρα για την ανάπτυξη των γεωργικών περιοχών.

Αλληλεξάρτηση μεταξύ του Πυλώνα 1 και του Πυλώνα 2

Ο προϋπολογισμός της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ) χωρίζεται σε δύο κύρια μέρη: τον Πυλώνα 1 για την αγορά και τις άμεσες ενισχύσεις, πυλώνα 2 για την αγροτική ανάπτυξη. Ο διαχωρισμός αυτός, όμως, είναι πολύ δυσμενής για την αγροτική ανάπτυξη για τους εξής βασικούς λόγους:

- Ο προϋπολογισμός της ΕΕ για τον Πυλώνα 2 είναι πολύ μικρότερος από εκείνο για τον Πυλώνα 1:

Με βάση τον προϋπολογισμό της ΕΕ για το έτος 2007 η αναλογία μεταξύ των δύο προϋπολογισμών (πυλώνας 1: πυλώνας 2) είναι 77%: 23%. Μιλώντας για τον γενικό προϋπολογισμό (ΕΚ συν εθνική συγχρηματοδότηση), αυτή η αναλογία είναι 67%: 33%.

- Οι προϋπολογισμοί του Πυλώνα 2 απαιτούν εθνική συγχρηματοδότηση (η χρηματοδότηση της ΕΕ για τον Πυλώνα 1 είναι 100%). Το γεγονός αυτό περιορίζει τόσο το ενδιαφέρον όσο και την ικανότητα των κρατών μελών να εφαρμόζουν φιλόδοξα προγράμματα για την αγροτική των αγροτικών περιοχών, δεδομένου ότι δεν είναι εύκολο να εξασφαλιστεί η εθνική συγχρηματοδότηση.

ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΈΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

- Η πληρωμές σχετικά με τον πυλώνα 1 απαιτούν να εκπληρωθούν τα ελάχιστα πρότυπα (πολλαπλή συμμόρφωση) και ως εκ τούτου είναι διαθέσιμα για τους περισσότερους αγρότες στην Ευρώπη, χωρίς την ανάγκη για αυτούς τους αγρότες να εξασφαλίσουν συμβολή μέσω βελτιώσεων στο οικονομικό ή οικολογικό επίπεδο.

Πράγματι, η συνάφεια των προγραμμάτων για την ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών στα κράτη μέλη εκτιμάται μέσω της κατανομής του προϋπολογισμού για τους πυλώνες 1 και 2. Οι χαμηλότερες χρηματοοικονομικές τιμές για τον πυλώνα 2 δείχνουν ότι μια σημαντική χρηματοδότηση για αυτόν τον πυλώνα θα μπορούσε να παρέχει ένα ευρύ φάσμα μέτρων που χρηματοδοτούνται καλύτερα και, επομένως, είναι πιο ελκυστικά για τους αγρότες.

Τα αποτελεσματικά μέτρα για την ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών απαιτούν ορισμένες προδιαγραφές, για παράδειγμα, περιβαλλοντικά πρότυπα για συμμετοχή σε γεωργο-περιβαλλοντικά προγράμματα. Ως εκ τούτου, η συμμόρφωση με τα πρότυπα αυτά οδηγεί σε μεγαλύτερη αποδοχή από το κοινό της χρηματοοικονομικής στήριξης για τη γεωργία και τις αγροτικές περιοχές.

Εκτός από τη σύνδεση με τον πυλώνα 1, οι απόλυτες τιμές του προϋπολογισμού για τον Πυλώνα 2 είναι επίσης αρκετά μικρές.

Τα νέα κράτη μέλη παρουσιάζουν σημαντικές διαφορές στην κατανομή των προϋπολογισμών του Πυλώνα 1 και 2. Κατά κανόνα, οι προϋπολογισμοί του Πυλώνα 2 είναι τουλάχιστον ίσοι με προϋπολογισμούς του Πυλώνα 1. Επειδή οι προϋπολογισμοί του Πυλώνα 2 συγχρηματοδοτούνται από τα κράτη μέλη και τις περιφέρειες, οι αναλογίες μεταβάλλονται σε ελάχιστο μερίδιο 60:40 (πυλώνας 2: πυλώνας 1). Τα μόνα παλαιά κράτη μέλη που παρουσιάζουν ένα παρόμοιο προφίλ είναι η Αυστρία (46%) και η Πορτογαλία (43%) που χρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και η Φινλανδία (62%), η Αυστρία (60%), και το Λουξεμβούργο 50%) με βάση τον υπολογισμό με τους εθνικούς συγχρηματοδοτούμενους προϋπολογισμούς.

Σχέση του Πυλώνα 2 Άξονας 1: Άξονας 2: Άξονας 3 στο πλαίσιο των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης

Ο προϋπολογισμός για τα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης πρέπει να σχεδιάζεται με τέτοιο τρόπο που να βοηθήσει οικονομικά ένα ευρύ φάσμα μέτρων, όπως η στήριξη για συμβουλευτικά συστήματα και ποιοτική παραγωγή, επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις, αγροτο-περιβαλλοντικά προγράμματα, μέτρα υποδομής σε κοινοτικό επίπεδο και πολλά άλλα. Η καλή χρηματοδότηση των μέτρων αυτών αποτελεί προϋπόθεση για την αποτελεσματικότητά τους. Οι κανονισμοί για την ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών διαμορφώσαν ένα πλαίσιο εντός του οποίου τα κράτη μέλη έχουν τη δυνατότητα να προσαρμόσουν τα εθνικά και περιφερειακά τους προγράμματα λαμβάνοντας υπόψη τις τοπικές περιστάσεις και συνθήκες. Με αυτόν τον τρόπο, κάθε πρόγραμμα ανάπτυξης θα προσδιορίσει τις προτεραιότητες που είναι συνήθεις στη συγκεκριμένη χώρα / περιοχή / συνθήκες. Έτσι, τα διάφορα προγράμματα θα έχουν σημαντική επίδραση για την περαιτέρω ανάπτυξη και τον προσανατολισμό της αγροτικής οικονομίας και των αγροτικών περιοχών.

ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΈΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

Η ΚΟΙΝΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ (ΚΑΠ) ΤΗΣ ΕΕ ΚΑΙ ΤΑ ΒΙΟΛΟΓΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Τα χημικά λιπάσματα είναι ελεύθερα για χρήση από όλους στον κόσμο ακαπό τις αρχές του περασμένου αιώνα. Η τάση αυτή έχει οδηγήσει σε μια άμεση αύξηση της απόδοσης των καλλιεργειών, με αποτέλεσμα την προώθηση του κέρδους για τους αγροτικούς παραγωγούς. Εν τω μεταξύ, τα τελευταία χρόνια σημειώνεται σοβαρή περιβαλλοντική ζημία λόγω της συνεχούς χρήσης αβλαβών λιπασμάτων και της υπερβολικής χρήσης χημικών λιπασμάτων. Η πρακτική των χημικών λιπασμάτων σχετίζεται με την ρύπανση των υδάτων και του εδάφους, με την απώλεια ωφέλιμων μικροοργανισμών και εντόμων και με αυτόν τον τρόπο - με τη συνολική μείωση της γονιμότητας του εδάφους. Αυτό παρακινεί τους σύγχρονους αγρότες να δείχνουν ενδιαφέρον για τα βιολογικά προϊόντα, όπως τα οργανικά λιπάσματα, τα οποία προβλέπουν ένα πολύ υποσχόμενο μέλλον για τη μείωση των προβλήματά με την ποιότητα του εδάφους σε μια βέλτιστη απόδοση.

Η ΚΑΠ της ΕΕ ενθαρρύνει τη χρήση βιολογικών προϊόντων μαζί με τη βιολογική γεωργία. Παρέχει έως και 30% του προϋπολογισμού ως άμεση πράσινη πληρωμή για τους αγροτικούς παραγωγούς, διατηρώντας τις βιώσιμες γεωργικές πρακτικές. Επιπλέον, η περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση και η ζήτηση για γονιμότητα του εδάφους και βιολογικά τρόφιμα ενυαρνούν τις πωλήσεις στην αγορά.

Οι ευνοϊκές ρυθμίσεις, κυρίως στην Ευρώπη και τη Βόρεια Αμερική, σκοπεύουν στην ενθάρρυνση της ανάπτυξης της παγκόσμιας βιομηχανίας. Επίσης, εκτιμάται η αξίωση για υψηλή γεωργική παραγωγή, που αντιστοιχεί στις ανθρώπινες ανάγκες, προκειμένου να αποκτηθούν έσοδα από τη βιομηχανία. Επιπλέον, οι ασήμαντες δαπάνες για προϊόντα, παράλληλα με την πληγείσα βιολογική αγροτική οικονομία, θα προκαλέσουν τη ζήτηση από την οικονομία κατά την περίοδο 2016 - 2024.

Εν τω μεταξύ, η ευρωπαϊκή ζήτηση για καλή τροφή και καλή γεωργία αυξάνεται. Ο ανθρώπινος πληθυσμός, καθώς και οι αγρότες και οι πολίτες αναζητούν καινοτομίες και θα πρέπει να λάβουν καλύτερες πολιτικές στον τομέα των τροφίμων και της γεωργίας που βασίζονται σε αγροτο-περιβαλλοντικές προσεγγίσεις.

Επί του παρόντος, οι δημιουργοί της πολιτικής της ΕΕ αναγνωρίζουν το διπλό ρόλο της βιολογικής γεωργίας: από τη μία πλευρά, είναι απαραίτητο να ικανοποιηθεί η ζήτηση προϊόντων καλής ποιότητας από τους καταναλωτές και από την άλλη πλευρά πρέπει να διασφαλιστούν κάποια δημόσια αγαθά.

Όλα αυτά περιλαμβάνουν, για παράδειγμα, τη διατήρηση και ανάκτηση της ποιότητας του νερού και του εδάφους, ως αποτέλεσμα των πρακτικών διαχείρισης της βιολογικής γεωργίας.

Η άποψη αυτή εμφανίζεται στις αρχές της δεκαετίας του '90, όταν η βιολογική γεωργία καθορίστηκε με νόμο σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ.2092/91 της ΕΕ. Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου οι υποβοηθούμενες από τη βιολογική γεωργία πληρωμές για τη μετατροπή και τη συντήρηση καθιερώθηκαν στο πλαίσιο της ΚΑΠ.

ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΈΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

Εν τω μεταξύ, η αναγνώριση της βιολογικής γεωργίας επεκτάθηκε και σε άλλους τομείς της πολιτικής της ΕΕ, όπως η έρευνα και ορισμένοι τομείς της προόδου της αγοράς.

Ωστόσο, σε πολλούς τομείς της πολιτικής εξακολουθεί να είναι σημαντική η ανάγκη να υποστηριχθεί το κλίμα για τις τοπικές και βιολογικές αλυσίδες τροφίμων. Οι πολίτες της ΕΕ υποστηρίζουν επίσης τις ευκαιρίες για τη βιολογική αγορά της ΕΕ που ανήλθε σε 20,8 δισεκατομμύρια ευρώ το 2012. Έτσι, ανεξάρτητα από τη ζήτηση και την κατανάλωση εκ μέρους των καταναλωτών σε πολλές χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η προσφορά βιολογικών τροφίμων δεν είναι αρκετή. Οι πολίτες της ΕΕ προτιμούν την παραγωγή βιολογικών τροφίμων και οι περισσότεροι αγροτικοί παραγωγοί θα πρέπει να ενθαρρύνονται να εφαρμόζουν τέτοιες μεθόδους, προκειμένου να παράγουν περισσότερα βιολογικά προϊόντα. Έτσι, οι ερευνητές και οι πολιτικοί τώρα αναγνωρίζουν τη δύναμη των αγροτο-περιβαλλοντικών πρακτικών και της καινοτομίας.

Έχει αποδειχθεί ότι το ευνοϊκό κλίμα είναι ζωτικής σημασίας για τη βιολογική γεωργία, και γι' αυτό οι αγρότες χρειάζονται την υποστήριξη του κοινού για τη χρήση αγροτο-οικολογικών μεθόδων που σχετίζονται με τις αυξημένες απαιτήσεις για τη παραγωγή βιολογικών προϊόντων. Ταυτόχρονα, θα πρέπει επίσης να λάβουν την υποστήριξη των πολιτικών για την ανάπτυξη αυτού του τομέα.

Εδώ δίδονται τα περιγράμματα μερικών ευκαιριών και προκλήσεων που επηρεάζουν τη νέα και την υφιστάμενη πολιτική της ΕΕ για τα βιολογικά τρόφιμα και τη βιολογική γεωργία, και για τον γεωργικό τομέα και τον τομέα της βιομηχανίας τροφίμων, καθώς και τους τρόπους που μπορούν να κάνουν την Ευρώπη πιο οργανική.

Η ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΓΙΑ ΜΙΑ ΠΙΟ ΠΡΑΣΙΝΗ ΚΑΙ ΠΙΟ ΔΙΚΑΙΗ ΚΟΙΝΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ (ΚΑΠ)

Απλοποίηση των άμεσων ενισχύσεων στους αγρότες

Για πρώτη φορά, η ευημερία των πολιτών αποτελεί ένα σημαντικό μέρος τόσο των άμεσων ενισχύσεων, όσο και της ανάπτυξης των γεωργικών περιοχών. Στο πλαίσιο του πρώτου πυλώνα της ΚΑΠ, η επιλογή των άμεσων ενισχύσεων εξαρτάται από τους αγροτικούς παραγωγούς που ασκούν τρεις βασικές γεωπονικές πρακτικές - τη διαφοροποίηση των καλλιεργειών, την προστασία των μόνιμων βοσκοτόπων και τη διανομή 7% των γεωργικών εκτάσεων ως περιοχών οικολογικής εστίασης. Συλλογικά, είναι γνωστοί ως «η πράσινη» συνιστώσα. Το νέο αυτό στοιχείο αντιπροσωπεύει το 30% της εθνικής χρηματοδότησης για τον πρώτο πυλώνα.

Επιπλέον, στο πλαίσιο του πυλώνα 2, τα κράτη μέλη υποχρεούνται από το νόμο να δαπανούν τουλάχιστον το 30 τοις εκατό των προϋπολογισμών τους για την ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών σχετικά με μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένων των δεσμεύσεων για την υποστήριξη των πρακτικών για τη διατήρηση της βιολογικής παραγωγής και γεωργο-περιβαλλοντικά μέτρα για την προστασία του κλίματος.

ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΈΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

Η εισαγωγή των πράσινων δεικτών σημαίνει την έναρξη της διαδικασίας εξομάλυνσης της ευημερίας των πολιτών σε όλη την ΚΑΠ. Η βιολογική γεωργία θεωρείται επίσης ένας φιλικός προς το περιβάλλον παράγοντας. Αυτό επιβεβαιώνει την άποψη της ευημερίας των πολιτών στον τομέα της βιολογικής γεωργίας ως η μόνη πιστοποιημένη σε πανευρωπαϊκή κλίμακα προσέγγιση για τη βιώσιμη γεωργία.

Η αναγνώριση μπορεί να θεωρηθεί ως ένα ισχυρό πολιτικό μήνυμα από τους δημιουργούς των πολιτικών της ΕΕ που θεωρούν τη βιολογική γεωργία ως μοντέλο προτεραιότητας για τη βιωσιμότητα της αγροτικής οικονομίας, ως ενεργό συμβολή στη διατήρηση και την ενίσχυση της βιολογικής ποικιλότητας, καθώς και για την άμβλυνση της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτή. Από την άλλη πλευρά, το χαμηλό επίπεδο φιλοδοξίας στα μέτρα για εξωραϊσμό, καθώς και η εισαγωγή αμφίβολων εξαιρέσεων, περιορίζει σημαντικά το δυναμικό του εξωραϊσμού για την ενθάρρυνση της κοινωνικής ασφάλισης. Για παράδειγμα, στις αρχικές προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η συνιστώσα της περιβαλλοντικής συμμόρφωσης ισχύει για όλες τις αγροτικές εκμεταλλεύσεις. Ωστόσο, στην τελική πολιτική συμφωνία, τα μέτρα αποσκοπούν κυρίως σε αγροτικούς παραγωγούς και κατά πάσα πιθανότητα θα έχουν πολύ μικρή επίδραση στην κτηνοτροφία. Η έννοια της ισοδυναμίας στην οποία οι πρακτικές που ακολουθούνται ως μέρος των γεωργοπεριβαλλοντικών μέτρων ή ειδικών συστημάτων πιστοποίησης που απαλλάσσουν τους αγρότες από τις περιβαλλοντικές απαιτήσεις, αποδυναμώνει επίσης την περιβαλλοντική συνιστώσα. Επομένως, σε τελική ανάλυση, η επίτευξη μιας πραγματικής αλλαγής του παραδείγματος στην βιωσιμότητα της αγροτικής οικονομίας θα απαιτεί προσαρμογές και βελτιώσεις μέσα στις επόμενες μεταρρυθμίσεις.

Η βιολογική γεωργία ευνοεί τον εξωραϊσμό

Η εφαρμογή των κανονισμών της ΚΓΠ όσον αφορά τις προοπτικές για τη βιολογική γεωργία καθορίζει την αναγνώριση των επιπτώσεων στον εξωραϊσμό. Δεν μπορούμε να περιμένουμε το αντίθετο αποτέλεσμα, εάν τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν την αναγνώριση ως λόγος για την παραμέληση της υποστήριξη της βιολογικής γεωργίας στο πλαίσιο του Πυλώνα 2. Κατά συνέπεια, τα κράτη μέλη πρέπει να εξασφαλίζουν μια πιο θετική και λειτουργική προώθηση της προόδου προς την κατεύθυνση της αειφόρου αγροτικής οικονομίας στην Ευρώπη. Πιστεύεται ότι η έννοια του εξωραϊσμού είναι συνεπής με την ισχυρή υποστήριξη της βιολογικής γεωργίας στο πλαίσιο του Πυλώνα 2.

Η υποστήριξη για τη βιολογική γεωργία βασίζεται στις απαιτήσεις που καθορίζονται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 834/2007 του Συμβουλίου της ΕΕ, καθώς και μέσω της εθνικής νομοθεσίας. Αυτή επηρεάζει το πεδίο εφαρμογής των στόχων για τον εξωραϊσμό. Ως εκ τούτου, οι πληρωμές στο πλαίσιο του Πυλώνα 2 θα πρέπει να εξασφαλίζουν ρητά μέσο συντήρησης για τη βιολογική γεωργία, ενώ η ένταξη παίζει τον ρόλο ενός θετικού μηνύματος για την υποχρέωση της ΕΕ απέναντι στην αειφόρο ανάπτυξη, η οποία μπορεί να βοηθήσει την προώθηση της αγροτο-περιβαλλοντικού μετασχηματισμού σε όλη την Ευρώπη.

ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΈΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

Η τρέχουσα αειφορία στην ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών

Ο προσανατολισμός του πυλώνα 1 για την παροχή των δημόσιων αγαθών είναι μια ευπρόσδεκτη εξέλιξη: Τα μέτρα στο πλαίσιο του Πυλώνα 2 είναι η κύρια πηγή ανάπτυξης για τη βιολογική γεωργία και τη σημαντική σταθερότητα στις αγροτικές περιοχές.

Κατά τη διάρκεια της νέας προγραμματικής περιόδου για την ανάπτυξη των γεωργικών περιοχών στην περίοδο 2014-2020, η βιολογική γεωργία θεωρείται ως ανεξάρτητο βήμα, το οποίο δίνει τη δυνατότητα να πιστοποιηθούν αγροτικοί παραγωγοί βιολογικών προϊόντων ή ομάδες αγροτών για μια περίοδο πέντε έως επτά ετών, ανά εκτάριο. Οι πληρωμές προορίζονται για την αποζημίωση των αγροτών για τα πρόσθετα έξοδα και το διαφυγόν εισόδημα, καθώς και για την κάλυψη του κόστους των συναλλαγών, όπως η αυξημένη προσπάθεια διαχείρισης, το κόστος της πιστοποίησης, της κατάρτισης και των συμβουλευτικών υπηρεσιών. Σήμερα, οι περισσότερες αρχές στα κράτη μέλη προσφέρουν πληρωμές για βιολογικά στήριξη στο πλαίσιο των εθνικών ή περιφερειακών προγραμμάτων ανάπτυξης των αγροτικών περιοχών (ΠΑΑΠ).

Ωστόσο, τα επίπεδα υποστήριξης ποικίλλουν μεταξύ των κρατών μελών και συχνά αδυνατούν να καλύψουν επαρκώς τυχόν πρόσθετα έξοδα ή να λάβουν υπόψη τη μείωση των αποδόσεων, τις οποίες θα μπορούσαν να αντιμετωπίσουν οι αγρότες. Ως εκ τούτου, οι πληρωμές για τη στήριξη της βιολογικής γεωργίας θα πρέπει να σημειώσουν μια σημαντική αύξηση σε σύγκριση με τις συμβατικές πληρωμές για την υποστήριξη των αγροκτημάτων, προκειμένου να παρέχουν στους αγρότες ισχυρά κίνητρα για τον μετασχηματισμό και τη συντήρηση της βιολογικής γεωργίας. Στη νέα προγραμματική περίοδο οι βιοκαλλιεργητές εξακολουθούν να πληρούν τις απαιτήσεις για τις προαιρετικές πληρωμές για τα γεωργοπεριβαλλοντικά μέτρα και το κλίμα τα οποία υπερβαίνουν τις απαιτήσεις της βιολογικής παραγωγής, όπως για παράδειγμα η διατήρηση των τοπικών φυλών ζώων ή η διατήρηση των φυτικών γενετικών πόρων. Ωστόσο, η παροχή συνδυασμένων πληρωμών είναι στη διακριτική ευχέρεια των κρατών μελών· αυτή μπορεί να γίνει ειδικά για τη βιοποικιλότητα ή να ισχύει για όλους τους αγρότες που διαφέρουν σημαντικά στα εθνικά και περιφερειακά ΠΑΑΠ. Για την προώθηση πιο εκτεταμένων αγροτο-οικολογικών προσεγγίσεων, τα συστήματα για τη βιολογική γεωργία πρέπει να προσδιορίζονται σαφώς ως προτεραιότητα στο πλαίσιο των νέων σχεδίων για την αγροτο-οικολογία και το κλίμα.

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΕΕ ΓΙΑ ΤΑ ΒΙΟΛΟΓΙΚΑ ΤΡΟΦΙΜΑ ΚΑΙ ΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

Μέτρα για τα Περιφερειακά Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΠΠΑ), σε συνδυασμό με την υποστήριξη για τη βιολογική γεωργία

Η νέα πολιτική για τα Προγράμματα Ανάπτυξης των Αγροτικών Περιοχών (ΠΑΑΠ) προσφέρει διάφορες δυνατότητες για την προσχώρηση στην ενίσχυση για τη βιολογική γεωργία, με άλλα μέτρα για τα ΠΑΑΠ, όπως η χρηματοδότηση αγροκτημάτων, η διαφοροποίηση, οι

ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΈΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

συμβουλευτικές υπηρεσίες, οι δραστηριότητες πληροφόρησης και προώθησης και οι ομάδες παραγωγών.

Ορισμένες ενισχύσεις για τη βιολογική γεωργία είναι τώρα πιο εμφανείς σε μια σειρά μέτρων. Επί του παρόντος, οι βιοκαλλιεργητές λαμβάνουν οικονομική ενίσχυση κατά 20% υψηλότερη σε σύγκριση με τις προηγούμενες καταστάσεις, που βελτιώνει τη βιωσιμότητα των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και την παραγωγικότητα της μεταποίησης, της εμπορίας και της ανάπτυξης των γεωργικών προϊόντων.

Επίσης, ο τομέας της βιολογικής γεωργίας μπορεί να υποστηριχθεί και από τις δραστηριότητες της ΕΕ για τη διανομή. Ωστόσο, οι νέοι κανόνες της ΚΑΠ, θα πρέπει να υποστηρίζονται από τα συστήματα γεωργικών συμβουλών των κρατών μελών. Άλλες πρωτοβουλίες είναι επίσης κατάλληλες για την ενίσχυση του τομέα των βιολογικών προϊόντων, όπως ο προγραμματισμός γεωργικών δραστηριοτήτων· Η ενίσχυση για τη σύσταση ομάδων παραγωγών· η στήριξη μέτρων που σχετίζονται με το περιβάλλον και την κλιματική αλλαγή· Η βραχείας αλυσίδες εφοδιασμού και τα επιτεύγματα στον τομέα της καινοτομίας.

Η βιολογική γεωργία αναφέρεται ή δίνει προτεραιότητα μέσω της λήψης μέτρων στο πλαίσιο του Προγράμματος Ανάπτυξης των Αγροτικών Περιοχών για την περίοδο 2007-2013 σε ορισμένα κράτη μέλη. Επιπλέον, παρατηρείται μια σημαντική αλλαγή στην προσφορά στα πλαίσια αυτών των ρυθμίσεων μεταξύ των διαφόρων χωρών και στα κράτη της ΕΕ. Πολλές αρχές απέτυχαν να ξεπεράσουν το μοντέλο της κλασικών ενισχύσεων στον αγροτο-περιβαλλοντικό τομέα και να εισαγάγουν ένα πιο ολοκληρωμένο μοντέλο, που συνδυάζει τις πληρωμές για τα βιολογική στήριξη με άλλα μέτρων στο πλαίσιο του ΠΑΑΠ. Ταυτόχρονα, η σημαντική διαφάνεια της βιολογικής γεωργίας σε σχέση με άλλα μέτρα του ΠΑΑΠ, όπως οι επενδύσεις και η παροχή συμβουλών παρέχει νέες ευκαιρίες για την επικράτηση της βιολογικής γεωργίας στο ΠΑΑΠ. Η προώθηση των γεωργο-περιβαλλοντικών καινοτομιών στη νέα ευρωπαϊκή σύμπραξη καινοτομίας για τη γεωργική παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα (EIP-AGRI).

Η πλειοψηφία της βιολογικής γεωργίας στην ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών που αναφέρεται από τους ηγέτες της ΕΕ έχει μεγάλη σημασία και αφορά στην ανάγκη για αγροτο-περιβαλλοντικές καινοτομίες για την αλλαγή της ευρωπαϊκής αγροτικής οικονομίας με ένα πιο βιώσιμο τρόπο. Η προτεραιότητα για την επόμενη προγραμματική περίοδο θα είναι η καινοτομία που δημιουργήθηκε από την νεοσυταθείσα οντότητα EIP-AGRI. Αυτό το νέο εργαλείο της πολιτικής της ΕΕ είναι επίσης το κύριο θέμα του προγράμματος «Ορίζοντας 2020» και της πολιτικής για την ανάπτυξη των γεωργικών περιοχών μέχρι το 2020.

Ο σκοπός της πρωτοβουλίας EIP-AGRI είναι να δημιουργήσει μια σύνδεση μεταξύ της ερευνητικής και της γεωργικής πρακτικής, αναγκάζοντας τους ενδιαφερόμενους από διαφορετικές περιοχές του συστήματος της βιομηχανία τροφίμων. Στόχος της είναι να ενθαρρύνει τους αγρότες, τις επιχειρήσεις, τους ερευνητές και τους συμβούλους να διαχωρίσουν την έννοια και τις προσπάθειες για την υλοποίηση καινοτόμες λύσεις, και να εφαρμόσουν στην πρακτική τα αποτελέσματα των ερευνητικών έργων. Στα πλαίσια του Κανονισμού για την ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών η EIP-AGRI ισχυρίζεται ότι είναι ένα απαραίτητο βήμα μπροστά στην

ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΈΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

ανάπτυξη των αγροτο-περιβαλλοντικών συστημάτων παραγωγής, επικεντρώνοντας στον βασικό ρόλο των βιοκαλλιεργητών στο επίκεντρο των δραστηριοτήτων καινοτομίας που υποστηρίζονται από τα νέα ΠΑΑΠ.

Πιστεύεται ότι η EIP-AGRI προσφέρει σημαντικούς πόρους για την προώθηση της ανάπτυξης των αγροτο-περιβαλλοντικών τεχνολογιών, χρησιμοποιώντας τα πλεονεκτήματα της βιολογικής γεωργίας και της αδυναμίες της λογιστικής, αξιοποιώντας με αυτόν τον τρόπο τις νέες ευκαιρίες για καινοτομία.

Οι εργασίες που προβλέπονται από την EIP-AGRI θα εκτελούνται από ειδικές επιχειρησιακές ομάδες. Ο στόχος είναι αυτές οι ομάδες να δημιουργούν δεσμούς μεταξύ των διαφόρων ενδιαφερομένων μερών έτσι ώστε να αποκαλύψουν τα πρακτικά ζητήματα που θα πρέπει να αναφερθούν ως ένα εθελοντικό μέτρο στον Κανονισμό για την ανάπτυξη των γεωργικών περιοχών. Με αυτόν τον τρόπο, οι εθνικές και οι περιφερειακές αρχές, αντί των υπαλλήλων της ΕΕ, θα καθορίζουν τους στόχους και το περιεχόμενο της EIP-AGRI στα κράτη μέλη. Για το λόγο αυτό, οι φορείς αυτοί θα πρέπει να υποστηρίζουν τις επιχειρησιακές ομάδες που θα είναι υπεύθυνες για την επίλυση των βιολογικών και αγροτο-περιβαλλοντικών προβλημάτων στη νέα πρωτοβουλία. Είναι σημαντικό η EIP-AGRI να ενεργεί και ως ένα εργαλείο για τη διευκόλυνση της ανταλλαγής πληροφοριών, γνώσεων και εμπειριών μεταξύ των έργων, των τομέων και των συνόρων. Θα συνδέει τους αγρότες, τους συμβούλους, τη βιομηχανία μεταποίησης αγροτικών προϊόντων, τους ερευνητές και την κοινωνία των πολιτών για να δημιουργήσουν ένα δίκτυο - το δίκτυο της EIP συνάφειας, που διευκολύνεται από την υπηρεσία EIP-AGRI.

Από πρόσφατα σε αυτό το πεδίο λειτουργεί μια 20-μελής ομάδα εστιακών για την βελτιστοποίηση της απόδοσης των βιολογικών καλλιεργειών, καθοδηγούμενη από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η ομάδα συνεργάζεται με διάφορα ενδιαφερόμενα μέρη και αναζητεί τρόπους για την βελτίωση των αποδόσεων των λιγότερο παραγωγικών βιολογικών εκμεταλλεύσεων, έτσι ώστε να αντιστοιχεί στο καλύτερο επίπεδο της παραγωγής των άλλων εκμεταλλεύσεων με παρόμοια συστήματα καλλιέργειας.

Με αυτόν τον τρόπο, η ομάδα εστίασης συλλέγει τις υπάρχουσες γνώσεις (από επιστημονικές εκθέσεις και έργα, καθώς και από την πρακτική εμπειρία), προσφέροντας καινοτόμες λύσεις. Επίσης, αυτή επισημαίνει τους συγκεκριμένους τομείς που απαιτούνται για την καινοτόμο έρευνα και επιλέγει τα θέματα και τα κριτήρια για τη λειτουργία των μελλοντικών επιχειρησιακών ομάδων, καθώς και τις προσεγγίσεις για την ανταλλαγή γνώσεων.

Ταμεία Συνοχής και Διαρθρωτικά Ταμεία: ένα κοινό πλαίσιο

Η προγραμματική περίοδος 2014-2020 εισάγει δυνατότητες για τη διευκόλυνση των προτεραιοτήτων και της διαφάνειας της βιολογικής γεωργίας, τόσο στα πλαίσια των ΠΑΑΠ, όσο και στα διάφορα πολιτικά πλαίσια της ΕΕ. Αυτό είναι συνέπεια του γεγονότος ότι συνδέονται με ένα νέο εργαλείο της ΕΕ που ονομάζεται «Κοινό Στρατηγικό Πλαίσιο» (ΚΣΠ). Σ' αυτό καθορίζονται σαφείς επενδυτικές προτεραιότητες όσον αφορά την οικονομική περίοδο 2014-2020, στα κράτη μέλη και τις περιφέρειές τους.

ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΈΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

Με αυτόν τον τρόπο, καταβάλλονται προσπάθειες για τη δέσμευση της ανάπτυξης των αγροτικών περιοχών με το Ταμείο Συνοχής και τα άλλα διαρθρωτικά ταμεία της ΕΕ. Ως αποτέλεσμα αυτών των προσπαθειών θα επιτευχθεί ένας συνδυασμός κεφαλαίων και άλλων ευκαιριών για την αύξηση της οικονομικής ανάπτυξης και της απασχόλησης στην ΕΕ μέχρι το 2020 μαζί με τις εθνικές προτεραιότητες. Το ΚΣΠ θα περιληφθεί και σε άλλα εργαλεία της πολιτικής της ΕΕ, όπως για παράδειγμα οι άμεσες ενισχύσεις στο πλαίσιο της ΚΓΠ, της Κοινής Πολιτικής στον τομέα της Αλιείας (ΚΑΠ) και του Προγράμματος Πλαίσιο της ΕΕ για την έρευνα και την καινοτομία «Ορίζοντας 2020».

Ταυτόχρονα προβλέπονται συμφωνίες εταιρικής σχέσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των εθνικών και περιφερειακών αρχών για τα επόμενα επτά χρόνια. Με μια τέτοια θεσμική αναγνώριση των κοινωνικών, οικονομικών και περιβαλλοντικών οφελών των βιολογικών τροφίμων και της βιολογικής αγροτικής οικονομίας, η δημιουργία αυτών των συμφωνιών επιτρέπει την επικράτηση της βιολογικής γεωργίας στο πλαίσιο των νέων Προγραμμάτων Αγροτικής Ανάπτυξης και σε άλλα πολιτικά πλαίσια της ΕΕ.

Έξοδα για την ΚΑΠ 2014-2020

Η γεωργική πολιτική είναι ο μοναδικός τομέας που χρηματοδοτείται εξ ολοκλήρου από την ΕΕ. Τα κεφάλαια έχουν εξαντληθεί από την άποψη των ετήσιων άμεσων ενισχύσεων και τα μέτρα της αγοράς (100% χρηματοδοτούμενα από την ΕΕ). Η ανάκληση παρέχεται στα πολυετή μέτρα για την αγροτική ανάπτυξη, το οποίο επίσης συγχρηματοδοτείται μέσω των εθνικών και περιφερειακών προϋπολογισμών.

Για πάνω από μια δεκαετία, τα μέτρα του Πυλώνα 2 έχουν επισημάνει την ΚΑΠ, ως η προοπτική για την ανταγωνιστικότητα και τη βιωσιμότητα των γεωργικών επιχειρήσεων και για μεγαλύτερη οικονομική ποικιλομορφία και ποιότητα ζωής στις αγροτικές περιοχές.

Ταυτόχρονα, τα κράτη μέλη είναι υποχρεωμένα επίσης να καταθέσουν τα διαθέσιμα κεφάλαιά τους για την ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών μέσω της λεγόμενης Διαμόρφωσης - κινούμενα κεφάλαια από τους πυλώνες 1 έως 2.

Ανεξάρτητα από το μοντέλο για την προσφορά σημαντικής βοήθειας για την ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών κατά την τελευταία δεκαετία, η χρήση του δεύτερου πυλώνα εξακολουθεί να είναι μόνο ένα μέρος του Πυλώνα 1. Κατά τη διάρκεια της επταετούς περιόδου 2014-2020 η ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών θα λάβει υπόψη της μόνο το 9% των Συνολικού Προϋπολογισμού της ΕΕ, παράλληλα με το 29% για τις άμεσες ενισχύσεις και τα μέτρα της αγοράς.

Τα συγκρινόμενα έντυπα για το 2013 και το 2020, για παράδειγμα, θα έχουν μείωση κατά -18% για την ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών (από 13,9 δισ. Ευρώ σε 11,4 δισ. Ευρώ) σε σύγκριση με -13% για τις άμεσες ενισχύσεις και τα μέτρα αγοράς (από 43,2 δισ. ευρώ σε 37,6 δισ. ευρώ).

Αν ελεύθερη κίνηση δεσμευτεί, η μείωση για το έτος 2020 θα αυξηθεί έως -19,7%. Τα κράτη μέλη έχουν τώρα την ευκαιρία να ανταλλάξουν το 15% των άμεσων πληρωμών τους και

ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΈΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

τα κονδύλια για την ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών από τον Πυλώνα 1 έως τον πυλώνα 2, αλλά και αντίστροφα - από τον πυλώνα 2 στον πυλώνα 1. Με αυτή την αντίστροφη διαμόρφωση ορισμένα κράτη μέλη μπορούν ακόμη να κινηθούν κατά 25%. Οκτώ κράτη μέλη έχουν επίσης τη δυνατότητα να αλλάξουν το ποσοστό για συγκεκριμένα έτη κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού.

ακόμα δεν είναι σαφές πως τα κράτη μέλη των 9 θα αποφασίσουν να χρησιμοποιήσουν αυτή την επιλογή, καθώς ορισμένα από αυτά θα αξιοποιήσουν πλήρως την πιθανή εναλλακτική λύση του ρυθμού, ενώ άλλα θα επιλέξουν τη διαμόρφωση για να μειωθεί η απόσταση του κόστους του Πυλώνα 2 που οφείλεται σε περικοπές στον προϋπολογισμό.

Ενώ η νέα ΚΑΠ έχει μια ισχυρή έμφαση στην παροχή δημόσιων αγαθών μεταξύ των πυλώνων 1 και 2, το χαμηλό επίπεδο στόχου από την άποψη της περιβαλλοντικής ακεραιότητας, σε συνδυασμό με τις απειλές για αντίστροφη διαμόρφωση και οι περικοπές στον προϋπολογισμό στο πλαίσιο του Πυλώνα 2, θα μπορούσε να υπονομεύσει σοβαρά τη στήριξη της βιολογικής γεωργίας. Ωστόσο, άλλα μέτρα, θα μπορούσαν να συμβάλουν στην ανάπτυξη πιο βιώσιμων τροφίμων και γεωργίας στην Ευρώπη.

Η ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΤΗΣ ΕΕ ΚΑΙ Η ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Εκτός από τη στήριξη της ΚΑΠ, η νομοθεσία της ΕΕ στον τομέα των βιολογικών τροφίμων και της αγροτικής οικονομίας συνέχισε να αναπτύσσεται μετά την έγκριση του Κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2092/91 του Συμβουλίου της ΕΕ, που ανακοινώθηκε στις αρχές της δεκαετίας του '90. Η διαδικασία της ανάπτυξης περιελάμβανε επίσης πλήρη αναθεώρηση του Κανονισμού, που έληξε με την έγκριση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/ 2007 του Συμβουλίου της ΕΕ. Από την έγκρισή του συμφωνήθηκαν κανόνες για την παρουσίαση της βιολογικής παραγωγής, ως οι προδιαγραφή των κανόνων για το βιολογικό κρασί, τη βιολογική μαγιά και τις βιολογικές υδατοκαλλιέργειες.

Οι κανονισμοί της ΕΕ στον τομέα της βιολογικής παραγωγής προσπαθούν να εφαρμόζουν μια συνεκτική προσέγγιση για την προστασία των καταναλωτών, τερματίζοντας τους δόλιους διαγωνισμούς και εξασφαλίζοντας κοινά πρότυπα για τη βιολογική παραγωγή, την επισήμανση και την εμπορία στην ΕΕ.

Εν τω μεταξύ, τα ιδιωτικά και άλλα εθνικά βιολογικά πρότυπα που βασίζονται στους ισχυρισμούς της ΕΕ που απεικονίζουν τη συγκεκριμένη πολιτιστική, διαρθρωτική, γεωγραφική και κλιματική ποικιλομορφία των διαφόρων κρατών μελών και των περιφερειών, ωθούν την εισαγωγή καινοτομιών στα βιολογικά πρότυπα σε ολόκληρο τον τομέα.

Δεδομένου ότι είναι το μόνο σημάδι της σταθερότητας στην ΕΕ, η οποία αφορά στα τρόφιμα, τα περιβαλλοντικά πρότυπα και η πιστοποίηση μπορούν να διευκολύνουν την βιώσιμη

ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΈΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

γεωργία, επισημαίνοντας την αύξηση της βιωσιμότητας σε ολόκληρο τον τομέα της βιομηχανίας τροφίμων.

Η πολιτική και η νομοθεσία στον τομέα της βιολογικής γεωργίας, που ξεκινήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή το 2012, έληξαν με την πρόοδο του νέου σχεδίου δράσης της ΕΕ στον τομέα της βιολογικής γεωργίας το 2014 και την αντικατάσταση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007 της ΕΕ στην επόμενη νομοθετική περίοδο της ΕΕ 2014-2019. Αυτό αυξάνει την ανάπτυξη του πλαισίου της ΕΕ για τα βιολογικά τρόφιμα και τη βιολογική γεωργία, επιτυγχάνοντας μια ισορροπία μεταξύ της προσφοράς πολιτικών και των νομοθετικών αναγκών.

Αυτό θα μπορούσε να επηρεάσει τη μερική και αβέβαιη συλλογή δεδομένων και την πρόβλεψη της παραγωγής μέσω της ζήτησης της αγοράς, της έλλειψης ειδικών βιολογικών πόρων, όπως σπόροι, νεαρά ζώα και ζωοτροφές για πρωτεΐνες, καθώς και το διοικητικό φόρτο που αποθαρρύνει τους μικρούς αγρότες και ιδιοκτήτες.

Στην πραγματικότητα, ο παρών κανονισμός τέθηκε σε ισχύ το 2009. Επομένως, οι στόχοι, τα αντικείμενα και οι αρχές του ισχύοντος κανονισμού δεν έχουν ακόμα αποκαλυφθεί πλήρως από την ανάπτυξη συμπληρωματικών κανόνων. Επίσης, κάθε συμπληρωματική βελτίωση του κανονιστικού και πολιτικού πλαισίου πρέπει να νοείται υπό την έννοια της υφιστάμενης πρόοδο στη βιολογική γεωργία. Η διαδικασία αυτή διευκολύνεται μέσα από δεσμευμένη και συμφωνημένη λύση μεταξύ της νομοθεσίας της ΕΕ στον τομέα της βιολογικής παραγωγής και της νέα δομή της πολιτικής της ΕΕ στον τομέα των τροφίμων και της αγροτικής οικονομίας μέχρι το 2020, όπως, για παράδειγμα η Κοινή Αγροτική Πολιτική και το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020».

Η οργανική νομοθεσία αντιστοιχεί στο στόχο

Οι νομοθετικοί σκοποί σχετίζονται με την πιθανότητα για σημαντικές διαφορές όσον αφορά το χρόνο και τις προκλήσεις που σχετίζονται με τα βιολογικά τρόφιμα και τη βιολογική γεωργία στην ΕΕ. Είναι σημαντικό να γνωρίζουμε ότι οι μικρές βελτιώσεις στη νομοθεσία της ΕΕ ή η νέα ρύθμιση που βασίζεται σε βιολογικές αρχές ή δυνάμεις της αγοράς, οι οποίες έγιναν από τους υπεύθυνους για την προετοιμασία των πολιτικών της ΕΕ μπορούν να έχουν σημαντικές επιπτώσεις για το μέλλον του τομέα των βιολογικών προϊόντων στην Ευρώπη.

Μια τέτοια μαρτυρία είναι ότι ένας τρόπος προσανατολισμένος προς την αγορά θα μπορούσε να δώσει έμφαση στην πάρα πολύ μεγάλη επίδραση πάνω στα αποτελέσματα που είναι προσανατολισμένα στην αγορά, ακολουθώντας λιγότερο αυστηρές νομικές απαιτήσεις και εφαρμόζοντας αλληλένδετες αρχές. Για παράδειγμα, εάν επιτραπεί η απαλλαγή από ευθύνη των κρατών μελών σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό ή η εισαγωγή της δυνατότητας για τα εθνικά υπουργεία να επιτρέπουν τις εισαγωγές, θα μπορούσε να προκύψουν σοβαρές αρνητικές συνέπειες για την υλοποίηση της βιώσιμης βιολογικής γεωργίας. Αυτό θα κάνει αποδεκτό τον κίνδυνο στρέβλωσης του ανταγωνισμού μεταξύ των κρατών μελών. Για να γίνει η βιολογική παραγωγή πλησιέστερη με τις αρχές που καθορίζονται στον κανονισμό, διατηρείται η προσέγγιση για την ενίσχυση των προτύπων. Πρέπει όμως να διατηρηθεί η ευελιξία ή οι κανόνες απαλλαγής που χορηγούνται στα κράτη μέλη, προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος της βιώσιμης ανάπτυξης της

ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΈΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

βιολογικής γεωργίας. Για το λόγο αυτό, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη τα πραγματικά στοιχεία στα διάφορα κράτη μέλη και στις περιφέρειες. Ενώ ορισμένες προμήθειες δεν είναι πλέον αναγκαίες, άλλες θα προσκαλλούν για αλλαγές, σύμφωνα με την ανάπτυξη των προτύπων που η οργανική τομέας έχει κάνει από την αρχή του κανονισμού. Σε κάθε περίπτωση, η άμεση κατάργηση όλων των εξαιρετικών κανόνων σήμερα θα ήταν αδιανόητη, καθώς ο συνολικός αριθμός τους παραμένει ζωτικής σημασίας για ορισμένους βιομηχανικούς κλάδους και γεωγραφικές περιοχές όπου ο βιολογικός τομέας βρίσκεται ακόμα στην αρχή.

Με αυτόν τον τρόπο, είναι απαραίτητο να συνδυαστούν οι διαφορετικοί τρόποι για να εξασφαλιστεί ο ορθός απολογισμός στο πλαίσιο των βασικών κανόνων της βιολογικής γεωργίας και η μακροπρόθεσμη ανάπτυξη και η επέκταση του ευρωπαϊκού τομέα των βιολογικών προϊόντων.

Οι αλλαγές, όπως η εισαγωγή ομαρικών συστημάτων πιστοποίησης (που προς το παρόν είναι αποδεκτά μόνο στις αναπτυσσόμενες χώρες εκτός της ΕΕ) ή το αίτημα να αξιολογήσουν οι μεταποιητές και οι εμποροί τις περιβαλλοντικές επιδόσεις των δραστηριοτήτων τους ή τις τρέχουσες δυνατότητες.

Για παράδειγμα, ένα σύνολο συστημάτων πιστοποίησης στην ΕΕ θα επιτρέψει σε ομάδες μικρών αγροτών να λάβουν ένα πιστοποιητικό ως μια ενιαία μονάδα, μειώνοντας έτσι το γραφειοκρατικό βάρος της πιστοποίησης.

Επιπλέον, η επιμονή των παραγωγών οικολογικών προϊόντων θα μπορούσε να επηρεάσει τα πρότυπα αειφορίας που λαμβάνονται υπόψη από τους παραγωγούς βιολογικών προϊόντων και τους κτηνοτρόφους για να μετακινηθούν τα βιολογικά τρόφιμα της ΕΕ, σε μια ευρύτερη έννοια της αειφορίας.

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 834/2007 αποτελεί σημαντικό κινητήριο τροχό του τομέα της βιολογικής γεωργίας στην Ευρώπη.

Ένας νέος κανονισμός πρέπει να συνεχίσει να προωθεί την ανάπτυξη του τομέα, ενθαρρύνοντας μια προσέγγιση, προσανατολισμένη προς τις διαδικασίες, οι οποίες θα ακολουθηθεί τα πρότυπα σύμφωνα με τις βασικές αρχές της βιολογικής γεωργίας.

Οι καταναλωτές και οι παραγωγοί πρέπει να εργάζονται από κοινού για να υποβοηθήσουν την πρόοδο του κλάδου, ενώ οι πολιτικές πλαίσια της ΕΕ και οι εθνικές πολιτικές, δίνουν αυτή τη δυναμική μέσα από νέα σχέδια δράσης της ΕΕ και σε εθνικό επίπεδο.

ΈΝΑ ΝΕΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΤΗΣ ΕΕ ΓΙΑ ΤΑ ΟΡΓΑΝΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Οι πολιτικές της ΕΕ στον τομέα των τροφίμων και της αγροτικής οικονομίας, προκαλούν το ενδιαφέρον για τη βιολογική γεωργία και οι πολιτικοί άρχισαν να εκτιμούν την πολυεπίπεδη σημασία των βιολογικών συστημάτων, των βιώσιμων τροφίμων και της γεωργίας.

ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΈΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

Αυτό ξεκίνησε με τη δημιουργία υψηλής ποιότητας προϊόντων διατροφής και την παροχή δημόσιων αγαθών, τη δημιουργία θέσεων εργασίας και την προώθηση του γεωργικού τομέα και των αγροτικών οικονομιών. Ωστόσο, ακόμα χρειαζόμαστε ακόμα ένα συνεκτικό περιβαλλοντικό πλαίσιο της πολιτικής, με έναν συνδυασμό πολιτικών μέτρων, προκειμένου να χρησιμοποιηθούν τα οφέλη που παρέχονται από τη βιολογική παραγωγή. Μετά την εφαρμογή μιας σειράς από δράσεις που προσδιορίζονται στο Σχέδιο Δράσης της ΕΕ για τα βιολογικά προϊόντα του 2004, όπως οι ειδικές προδιαγραφές για το βιολογικό κρασί και τις υδατοκαλλιέργειες, η κοινοποίηση της Επιτροπής για ένα νέο σχέδιο δράσης της ΕΕ το 2014 ήταν μια αποδεκτή πρωτοβουλία.

Η προσέγγιση που βασίζεται στις αρχές συνέβαλε στη στόχευση της βιολογικής παραγωγής, κοντά στις αρχές που καθορίζονται στον κανονισμό, ενισχύοντας παράλληλα τα πρότυπα. Παρ'όλα αυτά, λήφθηκε υπόψη το γεγονός ότι, αν αυτό οδηγήσει σε μια ανάγκη να αλλάξουν τα μέτρα για την κινητικότητα ή την απαλλαγή της διάθεσης των κρατών μελών, η προσέγγιση αυτή δεν θα ήταν κατάλληλη για το σκοπό και θα μπορούσε να παρεμποδίσει τη σταθερή πρόοδο της βιολογικής γεωργίας. Σωστά ελήφθη υπόψη η πραγματικότητα του τομέα στα διάφορα κράτη μέλη και στις περιφέρειες. Ενώ ορισμένες αλλαγές δεν ήταν πλέον αναγκαία, άλλες αλλαγές έπρεπε να συμπεριληφθούν, σύμφωνα με την αύξηση των προτύπων που ο βιολογικός τομέας έχει προτείνει λόγω του κανονισμού. Εξάλλου, η άμεση κατάργηση όλων των εξαιρετικών κανόνων που κρίνονται αναγκαίοι σήμερα, κάποιοι από αυτούς παραμένουν ζωτικής σημασίας για ορισμένους παραγωγικούς τομείς και ορισμένες γεωγραφικές περιοχές όπου ο βιολογικός τομέας βρίσκεται ακόμα στο αρχικό στάδιο.

Για το λόγο αυτό, χρειάζεται ένας συνδυασμός διαφορετικών τρόπων εξασφάλισης μιας άνετης σύνδεσης μεταξύ των θεμελιωδών αρχών της βιολογικής γεωργίας, καθώς και συνεχούς προόδου και διεύρυνσης του ευρωπαϊκού τομέα των βιολογικών προϊόντων.

Οι αλλαγές, όπως η εισαγωγή συστημάτων ομαδικής πιστοποίησης (τα οποία επί του παρόντος γίνονται δεκτά μόνο σε αναπτυσσόμενες χώρες εκτός Ευρώπης) ή η απαίτηση να μετρούν οι επεξεργαστές και οι εμπόροι τα περιβαλλοντικά αποτελέσματα των δικών τους δραστηριοτήτων, αποτελούν ευκαιρίες.

Για παράδειγμα, τα συστήματα πιστοποίησης ομάδων στην ΕΕ θα μπορούσαν να επιτρέψουν στις ομάδες μικρών αγροτών να πάρουν την πιστοποίηση ως ξεχωριστές μονάδες, και με αυτόν τον τρόπο θα μειωθεί το γραφειοκρατικό βάρος της πιστοποίησης· οι υψηλότερες απαιτήσεις για τις περιβαλλοντικές επιδόσεις των επεξεργαστών θα μπορούσαν να βασίζονται στα πρότυπα βιωσιμότητας που παρέχονται από τους παραγωγούς βιολογικών προϊόντων και τους κτηνοτρόφους, προκειμένου να μετακινηθούν τα βιολογικά τρόφιμα της ΕΕ, σε ευρύτερη έννοια της αειφορίας.

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 834/2007 αποτελεί σημαντικό κινητήριο τροχό του τομέα της βιολογικής γεωργίας στην Ευρώπη. Ο νέος κανονισμός θα πρέπει να συνεχίσει να στηρίζει την ανάπτυξη του τομέα, η οποία δίνει τη δυνατότητα για μια προσέγγιση προσανατολισμένη προς τη διαδικασία που θα δώσει πρόοδο των προτύπων προς την κατεύθυνση των βασικών αρχών της βιολογικής γεωργίας. Οι καταναλωτές και οι παραγωγοί θα πρέπει να συνεργαστούν στενά, για να

ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΈΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

στηρίζουν την ανάπτυξη του τομέα, ενώ το πλαίσιο της ΕΕ και των εθνικών πολιτικών θα συμβάλλει σε αυτή τη δυναμική μέσα από νέα σχέδια δράσης σε επίπεδο της ΕΕ όσο και σε εθνικό επίπεδο.

Αυτό θα πρέπει να ενθαρρύνει την πρόοδο στην ανάπτυξη του τομέα της βιολογικής γεωργίας έως το 2020. Τα προσδιορισμένα αποτελέσματα του σχεδίου δράσης του 2004 δίνουν επίσης ώθηση στην ανάπτυξη σε σχέση με την εφαρμογή του πλαισίου της περιβαλλοντικής πολιτικής σε επίπεδο της ΕΕ. Αυτό περιλαμβάνει και μια περιγραφή των επιτευγμάτων καθώς και αξιολόγηση των θεμάτων που πρέπει να εκπληρωθούν.

Για παράδειγμα, θεωρείται ότι είναι απαραίτητες καλύτερες επαφές μεταξύ των εθνικών αλληλένδετων δράσεων και των εθνικών και περιφερειακών ΠΑΑΠ, όπως αναφέρεται στη Δραστηριότητα 6 του Σχεδίου Δράσης του 2004. Με αυτόν τον τρόπο θα υποστηρίζεται η ύπαρξη μιας σημαντικής συμφωνίας για τα πολιτικά πλαίσια για τον τομέα των βιολογικών προϊόντων στα κράτη μέλη (Sanders et al., 2011). Αυτός είναι ένας τομέας στον οποίο πρέπει να εργαστούμε όλο και περισσότερο για να επικεντρωθεί η βιολογική γεωργία στα νέα ΠΑΑΠ έως το 2020.

Με αυτόν τον τρόπο πρέπει να αναπτυχθούν πρόσθετα και συμπληρωματικά σχέδια δράσης της ΕΕ και των εθνικών αρχών δράσης, έτσι ώστε να επιτευχθούν τα σωστά αποτελέσματα στα κράτη μέλη και στις περιφέρειες. Ως εκ τούτου, όλα τα σχέδια δράσης έως το 2020 θα πρέπει να υποστηριχθούν πλήρως από όλα τα πολιτικά πλαίσια της ΕΕ.

Από την άποψη αυτή, αυτά θα πρέπει:

- Να υλοποιήσουν αρκετά μεγάλη ανάπτυξη όλων των εύχρηστων εργαλείων και μέτρων στο πλαίσιο της ΚΑΠ στις ακόλουθες κατευθύνσεις: η στήριξη των πληρωμών στο πλαίσιο των μέτρων για τη βιολογική και την αγροτοπεριβαλλοντική απίδραση· η υποστήριξη της μεταφοράς γνώσης και καινοτομίας, η ανάπτυξη της αγοράς και η ανάπτυξη ικανοτήτων·
- Αναπτύσσουν αλληλένδετες προσεγγίσεις στα ερευνητικά προγράμματα της ΕΕ και καινοτόμα εργαλεία με σκοπό την προώθηση της ουσιαστικής μετάβασης προς αγροτο-περιβαλλοντικές προσεγγίσεις·
- Να συνδέουν πιο αποτελεσματικά τις διατάξεις για τη βιολογική παραγωγή με την οριζόντια νομοθεσία, όπως, για παράδειγμα, η επισήμανση και η ρύθμιση των εισερχόμενων πόρων στα αγροκτήματα
- Να αυξάνουν τη διαθεσιμότητα υψηλής ποιότητας ζωοτροφών πρωτεΐνης μέσω της αύξησης της τοπικής παραγωγής ζωοτροφών πρωτεΐνης και της χρήσης διαφόρων πηγών πρωτεΐνης·
- Να προωθούν τη δυνατότητα χρησιμοποίησης οργανικών σπόρων και φυτών μέσω της χρηματοδότησης μακροπρόθεσμων προγραμμάτων αναπαραγωγής για τοπικά προσαρμοσμένες και οργανικές φυτικές ποικιλίες οι οποίες αυξάνουν την ποικιλομορφία και βελτιστοποιούν το δυναμικό απόδοσης της βιολογικής γεωργίας·

ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΈΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

- Να υποστήριξη τη δημιουργία νέων επιμερισμένων εκδηλώσεων - ορόσημα για τα βιολογικά προϊόντα που σχετίζονται με το λογότυπο της ΕΕ, και να προωθούν την οργανική γεωργία στα εκπαιδευτικά προγράμματα και στην παροχή ενός φιλικού προς το περιβάλλον δημόσιου τομέα·
- Να βελτιώνουν τη συλλογή αλληλένδετων στοιχείων· αυτά που συλλέχθηκαν μέχρι σήμερα από τους ερευνητές και τις αρχές των κρατών μελών δεν είναι εναρμονισμένα αρκετά για να χρησιμοποιηθούν αποτελεσματικά από τους υπεύθυνους για την χάραξη πολιτικών και τα ενδιαφερόμενα μέρη·
- Να ενισχύουν τη νομοθεσία για την προστασία του βιολογικού τομέα από τη μόλυνση με ΓΤΟ·
- Να υποστηρίζουν την καταγραφή των οργανικών, παραδοσιακών φυτοπροστατευτικών ουσιών σύμφωνα με την οριζόντια νομοθεσία.

ΣΕΝΑΡΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΕΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΛΛΗΛΕΝΔΕΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

Οι Ιδέες για αλληλένδετα ζητήματα περιλαμβάνονται συστηματικά στο πλαίσιο της πολιτικής της ΕΕ στον τομέα της επιτημονικής έρευνας στις αρχές της δεκαετίας του '90. Μέχρι τη δεκαετία του '80, η επιστημονική έρευνα στον τομέα της βιολογικής γεωργίας πραγματοποιούνταν κυρίως από ιδιωτικά ερευνητικά ιδρύματα και τα πρώτα σχέδια της ΕΕ για την βιολογική γεωργία χρηματοδοτήθηκαν στη δεκαετία του '90. Στη συνέχεια, ο προϋπολογισμός της ΕΕ για τη βιολογική έρευνα αυξήθηκε από 767,000 ευρώ το 1993 σε πάνω από 6 εκατομμύρια ευρώ το 2013. Με αυτόν τον τρόπο, η ΕΕ έγινε σημαντικός επενδυτής στη βιολογική έρευνα και στην ανάπτυξη του τομέα. Γι 'αυτό είναι σημαντικό να εφαρμοστούν τα διάφορα εργαλεία της πολιτικής της ΕΕ για την επιστημονική έρευνα και την καινοτομία και να καταλάβουμε πώς μπορούν να επηρεαστούν.

Το πιο σημαντικό μέσο για τη χρηματοδότηση της έρευνας για την περίοδο 2014-2020 είναι το Πρόγραμμα Πλαίσιο της ΕΕ για την έρευνα και την καινοτομία «Ορίζοντας 2020», με συνολικό προϋπολογισμό περίπου 80 δισ. ευρώ. Όπως προαναφέρθηκε, η στήριξη της καινοτομίας στον τομέα της γεωργίας, που πραγματοποιείται στο πλαίσιο της EIP-AGRI, προέρχονται τόσο από το προγράμμα «Ορίζοντας 2020», όσο και από τα νέα Προγράμματα Ανάπτυξης των Αγροτικών Περιοχών (ΠΑΑΠ). Το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» ασχολείται με τρεις βασικούς τομείς: τα κορυφαία επιστημονικά επιτεύγματα, την ηγεσία στον τομέα της βιομηχανίας και τις κοινωνικές προκλήσεις. Ο τελευταίος από αυτούς είναι ιδιαίτερα σημαντικός για το γεωργικό τομέα (ιδιαίτερα το ζήτημα της επισιτιστικής ασφάλειας, της βιώσιμης γεωργίας και της δασοκομίας, της έρευνας των θαλάσσιων και εσωτερικών υδάτων και της οικονομίας των

ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΈΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

βιολογικών προϊόντων). Με τουλάχιστον 5% του συνολικού προϋπολογισμού του «Ορίζοντα 2020» (τέσσερα δισεκατομμύρια ευρώ) που διατίθενται για την αντιμετώπιση των κοινωνικών προκλήσεων για τα επόμενα επτά χρόνια, ο προϋπολογισμός για αυτούς τους τομείς έρευνας έχει σχεδόν διπλασιαστεί σε σύγκριση με την προηγούμενη προγραμματική περίοδο.

Τα νέα εργαλεία στο πλαίσιο του «Ορίζοντα 2020» περιλαμβάνουν έργα με πολλαπλούς συμμετέχοντες και πολλά θεματικά δίκτυα. Θα πρέπει να χρησιμοποιούνται για τη χρηματοδότηση συγκεκριμένων έργων που συμβάλλουν στην EIP-AGRI.

- Τα έργα πολλών στόχων προορίζονται να περιλαμβάνουν διάφορα ενδιαφερόμενα μέρη (ερευνητές, αγροτικούς παραγωγούς, συμβούλους, επιχειρήσεις, εκπαιδευτικούς, μη κυβερνητικούς οργανισμούς, διοικήσεις και ρυθμιστικές αρχές). Αυτά στρέφονται στις ανάγκες και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι αγρότες και οι άλλοι επαγγελματίες. Προσπαθούν επίσης να ενθαρρύνουν την έρευνα της συμμετοχής - κάτι στο οποίο ο οργανικός τομέας έχει ήδη πλούσια εμπειρία, για παράδειγμα μέσω προγραμμάτων καλλιέργειας σε αγροκτήματα. Λαμβάνοντας υπόψη τη μακρά ιστορία του κλάδου για μια δυνατή συνεργασία μεταξύ των διαφόρων κλάδων και μεταξύ των ερευνητών και των παραγωγών, η προσέγγιση με πολλούς συμμετέχοντες παρέχει καλές ευκαιρίες.

Επιπλέον, πολλές από τις επικλήσεις για επιστημονικά ερευνητικά έργα με πολλούς συμμετέχοντες αναμένεται να είναι συνδεδεμένες

ειδικά με τη βιολογική γεωργία, όπως προσκλήσεις που σχετίζονται με την ποιότητα και τη λειτουργία των εδαφών ή των γενετικών πόρων και της γεωργικής ποικιλότητας.

- Θεματικά Δίκτυα, από την άλλη πλευρά, θα επικεντρωθούν σε συγκεκριμένα θέματα, προσδιορίζοντας την τρέχουσα κατάσταση των υφιστάμενων επιστημονικών γνώσεων και των βέλτιστων πρακτικών. Τα δίκτυα θα συμβάλουν στην ανάπτυξη υλικών τα οποία είναι εύκολα προσβάσιμα και θα διευκολύνει την ανταλλαγή γνώσεων. Παρόμοια με τα έργα με πολλαπλούς συμμετέχοντες, τα θεματικά δίκτυα θα πρέπει να περιλαμβάνουν όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη και να παρέχουν μια πλατφόρμα για τους συμμετέχοντες στον τομέα της βιολογικής γεωργίας οι οποίοι θα ανταλλάσσουν τις γνώσεις τους σε επίπεδο της ΕΕ.

Η μεγάλες επενδύσεις της ΕΕ στην επιστημονική έρευνα εξακολουθούν να διαχειρίζονται από τα κράτη μέλη. Τα ερευνητικά ταμεία, τα οποία είναι μεγάλης σημασίας για τη βιολογική γεωργία, τα βιώσιμα τρόφιμα και την αγροτική οικονομία περιλαμβάνουν CORE Organic, ERA-Net SUSFOOD και την πρωτοβουλία για από κοινού προγραμματισμό στο πλαίσιο της γεωργίας, την επισιτιστική ασφάλεια και την Κλιματική Αλλαγή (FACCE-JPI). Η ΕΕ υποστηρίζει αυτά τα παραδείγματα των κρατών μελών που ενώνουν την εθνική χρηματοδότηση για επιστημονική έρευνα. Ο στόχος είναι να δημιουργηθεί μεγαλύτερη συνοχή μεταξύ της ΕΕ και των εθνικών πολιτικών για την επιστημονική έρευνα.

ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΈΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

ΔΙΑΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΕΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΥΡΥΤΕΡΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΕΕ

Ενώ η νομοθεσία και οι πολιτικές της ΕΕ στον τομέα της βιοποικιλότητας, όπως η ΚΑΠ και οι πολιτικές στον τομέα της επιστημονικής έρευνας και της καινοτομίας θίγουν άμεσα και έμμεσα τη βιολογική γεωργία, άλλες πολιτικές της ΕΕ έχουν επίσης σημαντικές επιπτώσεις για την ανάπτυξη των αγροτο-περιβαλλοντικών προσεγγίσεων. Αναπροσανατολισμός του παραγέιγματος προς την αειφορία στα τρόφιμα και τη γεωργία στην ΕΕ εξαρτάται επίσης από τους κανόνες και τους κανονισμούς της ΕΕ, οι οποίοι τείνουν να εμποδίζουν την ανάπτυξη των μικρών και των τοπικών επιχειρήσεων και της βιώσιμης κατανάλωσης. Οι διασυνδεδεμένοι αγροτικοί παραγωγοί ήταν πάντα πρωτοπόροι της βιωσιμότητας των τροφίμων και της γεωργίας, προσφέροντας λύσεις που είναι όχι μόνο ωφέλιμες για το υπόλοιπο μέρος του τομέα των βιολογικών προϊόντων, αλλά επίσης μπορούν να εμπνεύσουν το σύνολο του τομέα των τροφίμων και της αγροτικής οικονομίας.

Η προσαρμογή των μικρών και των τοπικών γεωργικών εκμεταλλεύσεων

Πολλά βιολογικά αγροκτήματα ασχολούνται με την επεξεργασία στο αγρόκτημα και την άμεση εμπορία. Αυτές οι δραστηριότητες τους βοηθούν να δημιουργούν δική τους προστιθέμενη αξία μέσω της χρήσης του Πακέτου υγιεινής των τροφίμων της ΕΕ του 2004. Όμως, διαπιστώθηκε ότι αυτή η διαδικασία είναι δύσκολη για τους αγρότες σε πολλά κράτη μέλη, επειδή κάνουν πρόσθετα έξοδα για να ανταποκριθούν σε αυτές τις αυστηρές απαιτήσεις. Ως αποτέλεσμα, ορισμένοι γεωργοί εγκαταλείπουν πλήρως την επεξεργασία. Επιπλέον, τα κράτη μέλη συχνά δεν εφαρμόζουν σωστά τα μέτρα ευελιξίας που επιτρέπουν προσαρμοσμένους κανόνες και βλάβες για τους πρωτογενείς παραγωγούς. Τα αργότερα ασχολούνται με άμεσες αλυσίδες εφοδιασμού που περιλαμβάνουν μικρές ποσότητες πρωτογενών προϊόντων, ή με τους τοπικούς λιανοπωλητές που παραδίδουν απευθείας στους καταναλωτές.

Οι απαιτήσεις για την υγιεινή που θεσπίστηκαν επηρεάζουν τον τομέα της μεταποίησης και οδηγούν σε μεγαλύτερες απαιτήσεις για τις εγκαταστάσεις επεξεργασίας. Για παράδειγμα, πολλά μικρά κρεοπωλεία αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν την επιχειρηματική δραστηριότητα λόγω των οικονομικών περιορισμών και των δύσκολων κανόνων υγιεινής. Αυτό περιορίζει την ικανότητα των βιοπαραγωγών να παραδίδουν τα προϊόντα τους σε πιστοποιημένους οργανικούς επεξεργαστές σε κατάλληλη απόσταση από τα αγροκτήματά τους.

Τρόφιμα και γεωργία χωρίς ΓΤΟ

Οι περισσότεροι ευρωπαίοι καταναλωτές απορρίπτουν τους γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς (ΓΤΟ) στα τρόφιμα. Ο κίνδυνος μόλυνσης των τροφίμων με ΓΤΟ δεν έχει

ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΈΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

επιηρεαστεί κατηγορηματικά από τις αρχές της ΕΕ. Έτσι ο οργανικός τομέας εξακολουθεί να έχει υψηλά έξοδα για την απομάκρυνση του κινδύνου τέτοιας μόλυνσης. Τέτοια γεγονότα συνέβησαν στην Ισπανία, όπου ο γτενετικά τροποποιημένος αραβόσιτος έχει μολύνει τις οργανικές καλλιέργειες, ενώ ορισμένοι αγρότες έχουν χάσει την πιστοποίησή τους για βιολογικά προϊόντα και τις πριμοδοτήσεις τους. Ως αποτέλεσμα, πολλοί από αυτούς τους βιοκαλλιεργητές έχουν σταματήσει να καλλιεργούν το καλαμπόκι σε αυτές τις παραδοσιακές περιοχές, με αποτέλεσμα την απώλεια των αυτόχθονων ειδών του καλαμποκιού.

Για να αποφευχθεί η ρύπανση της σόγιας και του καλαμποκιού από τέτοιες εταιρείες επεξεργασίας που δουλεύουν με τη σόγια και το καλαμπόκι, αυτές ανέφεραν το 2009 έξοδα που ανέρχονται σε περίπου 20-86 ευρώ ανά τόνο.

Προσφορά στην αγορά νομοθεσίας για τους σπόρους και τα σπορόφυτα

Η γενετική των φυτών λειτουργεί υπέρ της βιολογικής γεωργίας μέσω της διάθεσης ενός ευρέος φάσματος ειδών που δεν αντιστοιχούν στην απαίτηση των καταναλωτών και σε διαφορετικές γεωγραφικές συνθήκες. Οι αυξανόμενες περιβαλλοντικές προκλήσεις στην Ευρώπη, όπως η εξάντληση των πόρων και η αλλαγή του κλίματος είναι ζωτικής σημασίας για την ιδιαίτερη φροντίδα των φυτογενετικών πόρων και τη διατήρησή τους. Επομένως, μπορεί να είναι δυνατό να εμπορευούνται νέες ποικιλίες και πληθυσμοί που προσαρμόζονται στη χαμηλή ποσότητα της απορροφημένης ενέργειας και στις τοπικές συνθήκες.

Η νομοθεσία της ΕΕ σχετικά με την εμπορία σπόρων και σπορόφυτων περιορίζουν σίγουρα πρόσβαση σε εγγεγραμμένες ποικιλίες. Υπάρχουν αυστηρά κριτήρια για την εγγραφή και την πιστοποίηση πολλαπλασιαστικού υλικού φυτών. Η πολιτική αυτή επιτρέπει τη συγκέντρωση της αγοράς στις επιχειρήσεις σπόρων και την απώλεια της γενετικής ποικιλομορφίας στις καλλιέργειες. Με αυτόν τον τρόπο, ο νόμος πρέπει να είναι συνεπής με την υπεράσπιση των δικαιωμάτων των γεωργών και να διευκολύνει τη διατήρηση και την περαιτέρω ανάπτυξη των γενετικών πόρων και της ποικιλομορφίας των καλλιεργειών.

Η ενθάρρυνση των νέων να ξεκινήσουν τη βιολογική γεωργία

Η γεωργική κοινότητα στην Ευρώπη αυξάνεται πολύ γρήγορα. Οι μελέτες στο θέμα αυτό δείχνουν ότι το 2007 ένας γεωργός ηλικίας κάτω των 35 ετών συνδέονταν με εννέα αγρότες άνω των 55 ετών.

Από το 1975 έως το 2007, ο συνολικός αριθμός των εκμεταλλεύσεων το Βέλγιο, τη Δανία, τη Γερμανία, την Ιρλανδία, τη Γαλλία, την Ιταλία, το Λουξεμβούργο, τις Κάτω Χώρες και το Ηνωμένο Βασίλειο μειώθηκαν κατά περισσότερο από 2,6 εκατομμύρια, με εκτιμώμενη απώλεια 83 000 αγροκτηματάτων σε ετήσια βάση. Από αυτά, περίπου 1,8 εκατομμύρια ήταν μόνο στην Ιταλία και τη Γαλλία. Η σημαντική ανανέωση είναι ζωτικής σημασίας για την ανάπτυξη οικονομικά βιώσιμων αγροτικών περιοχών και για τη διατήρηση των πολύμορφων πολιτιστικών

ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΈΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

τοπίων, καθώς και για την παραγωγή τροφίμων υψηλής ποιότητας, τη βιοποικιλότητα και την καλλιέργεια ειδών διατροφής. Οι νεότεροι αγρότες επίσης χρειάζονται πρόσβαση στη γη. Επειδή κανένα πλαίσιο στην ΕΕ δεν μπορεί να προσφέρει μια λύση «όλα σε ένα», είναι αναγκαίος ένας συντονισμένος συνδυασμός πολιτικών μέτρων, ο οποίος λαμβάνει υπόψη την ΚΑΠ και τις άλλες πολιτικές της ΕΕ, και ενθαρρύνει τους νέους να ασχοληθούν με τη γεωργία. Αυτό θα πρέπει να περιλαμβάνει μια κοινή αντίληψη της πολιτικής για τη χρήση της γης μεταξύ των κρατών μελών.

Οι χρήστες είναι σε θέση να κάνουν συνειδητές διατροφικές επιλογές

Η επιλογή κατάλληλων τροφίμων εξαρτάται από πολλούς παράγοντες: από την πολιτιστική επάρκεια έως τις πληροφορίες που υποστηρίζουν τη διαφάνεια της διαδικασίας παραγωγής. Η νομοθεσία της ΕΕ σχετικά με τις πληροφορίες για τα τρόφιμα των καταναλωτών μπορεί να διασφαλίζει στους καταναλωτές αναλυτικές πληροφορίες για τα συστατικά.

Το περιβαλλοντικό λογότυπο είναι ένα σημαντικό στοιχείο που συνδέεται με το μοντέλο της πιστοποίησης, βασισμένο σε ένα μεγάλο αριθμό πτυχών της αειφορίας. Η χρήση διαφορετικών ετικετών και λογότυπων είναι ήδη επίκαιρο θέμα και για συζήτηση σε επίπεδο της ΕΕ.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

1. DG Agriculture and Rural Development, 2013. Facts and figures on organic agriculture in the European Union. Brussels: European Commission. Available at: ec.europa.eu/agriculture/markets-and-prices/more-reports/pdf/organic-2013_en.pdf
2. Eurobarometer, 2010. Europeans, Agriculture and the Common Agricultural Policy. Special Eurobarometer, 336. Brussels: European Commission. Available from: ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_336_en.pdf
3. Eurobarometer, 2010. Food-related risks. Special Eurobarometer, 354. Brussels: European Commission. Available from: ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_354_en.pdf
4. Eurobarometer, 2011. What Europeans think of agriculture and the CAP. Special Eurobarometer, 368. Brussels: European Commission. Available from: ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_368_en.pdf
5. European Commission, 2004. European Action Plan for Organic Food and Farming. COM (2004) 415. Brussels: European Commission. Available from: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2004:0415:FIN:EN:PDF>
6. European Commission, 2012. Generational Renewal in EU Agriculture: Statistical Background. EU Agricultural Economic Brief, 6. Brussels: European Commission. Available from: ec.europa.eu/agriculture/rural-area-economics/briefs/pdf/06_en.pdf

ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΈΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

7. IFOAM EU Group, 2010. Organic Food and Farming: A system approach to meet the sustainability challenge. Brussels: IFOAM EU Group. Available from: www.ifoam-eu.org/sites/default/files/page/files/ifoameu_policy_system_approach_dossier_2010.pdf
8. IFOAM EU Group, ARC 2020 and TP Organics, 2012. Agro-ecology: Ten examples of successful innovation in agriculture. Brussels: IFOAM EU Group/ARC 2020/TP Organics. Available from: agro-ecoinnovation.eu/wp-content/uploads/2012/11/Eco_Innovation_broch_24pages_ENG_lr.pdf
9. IFOAM EU Group, 2012a. Organic Approaches to Rural Development Policy. Brussels: IFOAM EU Group. Available from: www.ifoam-eu.org/sites/default/files/page/files/ifoameu_policy_cap_factsheet_201212_en.pdf
10. IFOAM EU Group, 2012b. European Organic Regulations (EC) No 834/2007, 889/2008 and 1235/2008: An Evaluation of the First Three Years Looking for Further Development. Brussels: IFOAM EU Group. Available from: www.ifoam-eu.org/sites/default/files/page/files/ifoameu_reg_regulation_dossier_201204_en.pdf
11. International Assessment of Agricultural Knowledge, Science and Technology for Development (IAASTD), 2009. Agriculture at a Crossroads. Global Report. Washington, DC: Island Press
12. Little, J., Massot, A., Ragonnaud, G., Tropea, F., 2013. European Council Conclusions on the Multiannual Financial Framework 2014-2020 and the CAP. Brussels: Policy Department B: Structural and Cohesion Policies, European Parliament. Available from: www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/note/join/2013/495846/IPOL-AGRI_NT%282013%29495846_EN.pdf
13. Offermann, F., Nieberg, H., and Zander, L., 2009. Dependency of organic farms on direct payments in selected EU member states: Today and tomorrow. Food Policy. 34 (3), 273-279
14. Phol, A., 2009. The future of organic farming in Europe: How do European rural development Programmes support Organic Farming? Brussels: IFOAM EU Group. Available from: www.ifoam-eu.org/sites/default/files/page/files/ifoameu_policy_rdporganic_dossier_2009_en.pdf
15. Stolze, M. and Lampkin, N. 2009. Policy for organic farming: Rationale and concepts. Food Policy, 34 (3), 237-244.
16. Stolze, M., and Then, C., 2009. Economic impacts of labelling thresholds for the adventitious presence of genetically engineered organisms in conventional and organic seed. Brussels: IFOAM EU Group. Available from: www.ifoam-eu.org/sites/default/files/page/files/ifoameu_policy_gmo-free_seed_dossier_200912_en.pdf
17. Standing Committee on Agricultural Research (SCAR), 2011. Sustainable food consumption and production in a resource-constrained world: 3rd SCAR foresight exercise. Brussels: European Commission. Available at: www.ec.europa.eu/research/agriculture/scar/pdf/scar_feg3_final_report_01_02_2011.pdf